

REKOMENDUOJAMA PAGRINDINIO MUZIKINIO FORMALŪJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rekomenduojamos pagrindinio muzikinio FŠPU programos paskirtis – padėti mokykloms pasirengti pradinio muzikinio FŠPU programą ir užtikrinti jos ugdymo turinio kokybę.
2. Pasirinkti programą gali mokiniai, baigę pradinio muzikinio FŠPU programą.
3. Programos trukmė – 4 metai.
4. Rekomenduojamas vidutinis mokinių skaičius grupėje – 10.
5. Programai įgyvendinti rekomenduojamos ugdymo bazė:
 - 5.1 mokinio pasirinktas muzikos instrumentas, fortepijonas arba pianinas, garso klausymosi įranga, metronomas, kompiuteris su interneto prieiga;
 - 5.2. grupinių užsiėmimų patalpose – fortepijonas ar pianinas, lenta (interaktyvi lenta, vaizdo projektorius), garso klausymosi įranga;
 - 5.3. pageidautina informacinių technologijų klasė su interneto prieiga, programine bei garso įrašymo ir transliavimo įranga.

II. PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR STRUKTŪRA

6. Programos tikslas – sistemiškai plėsti mokinių meno srities žinias, stiprinti muzikavimo gebėjimus ir įgūdžius bei suteikti bendrųjų ir dalykinių muzikinių kompetencijų.
7. Programos uždaviniai:
 - 7.1. sudaryti mokiniams galimybę plėtoti jų poreikius bei meninius ir kūrybinius gebėjimus atitinkančias muzikinio ugdymo formas;
 - 7.2. gilinti muzikos atlikimo įgūdžius ir gebėjimą naudotis muzikos kalbos priemonėmis;
 - 7.3. tenkinti pažinimo ir individualios muzikinės raiškos poreikius, ugdyti muzikalumą.
8. Programos branduolį sudaro šie dalykai:
 - 8.1. muzikavimas;
 - 8.2. solfedžio;
 - 8.3. muzikos istorija;
 - 8.4. kintamasis branduolio dalykas, kurį parenka mokykla, atsižvelgdama į muzikavimo dalyko turinį:
 - 8.4.1. ansamblis;
 - 8.4.2. antrasis muzikos instrumentas;
 - 8.4.3. choras;
9. Mokiniui privalomi yra keturi dalykai – trys branduolio ir vienas kintamasis branduolio dalykas. Kiti pasirenkamieji dalykai (pvz., kompiuterinis muzikos raštingumas, improvizacija, orkestras ir kt.) laisvai parenkami mokyklos nuožiūra.
10. Programą baigusiems mokiniams rekomenduojama tęsti muzikinį ugdymą renkantis specializuoto arba neformaliojo muzikinio ugdymo programas.

III. MUZIKAVIMO DALYKO NUOSTATOS

11. Muzikavimas – pagrindinis branduolio dalykas.

12. Muzikavimo dalyko paskirtis – suteikti mokiniui jo pasirinkto vokalinio arba instrumentinio muzikavimo pradmenis,

13. Muzikavimo dalyko tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti vokalinio arba instrumentinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, reikalingų kūrybiškumui atsiskleisti.

14. Muzikavimo dalyko uždaviniai:

14.1. gilinti muzikinius gebėjimus ir kūrybiškumą;

14.2. tobulinti instrumento arba balso valdymo įgūdžius;

14.3. tobulinti instrumento arba balso valdymo įgūdžius, muzikinės kalbos naudojimą;

14.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.

15. Muzikavimo dalyką sudaro trys veiklos sritys:

15.1. muzikavimo technikos įvaldymas;

15.2. muzikos kūrinių interpretavimas;

15.3. muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

16. Muzikavimo dalyko mokymo trukmė – 4 metai.

17. Muzikavimo dalyko mokomasi pasirinkus solinį ar chorinį dainavimą arba vieną iš šių muzikos instrumentų:

17.1. fortepijoną (pianiną);

17.2. styginį instrumentą: smuiką, violončelę, gitarą, arfą, altą, kontrabosą;

17.3. akordeoną;

17.4. liaudies instrumentą: kankles, birbynę, lumzdelį ir kt.;

17.5. medinį pučiamąjį instrumentą – klarnetą, fleitą, obojų, saksofoną ir kt.;

17.6. varinį pučiamąjį instrumentą – trimitą, valtorną, baritoną, tenorą, tūba, eufoniją ir kt.;

17.7. mušamąjį instrumentą;

17.8. elektroninį instrumentą.

18. Muzikavimo dalyko organizavimas:

18.1. muzikavimo dalyko pamokos vyksta pavienio mokymosi forma;

18.2. muzikavimo dalykui mokytis skiriamos 2 savaitinės valandos;

18.3. muzikavimo dalykas pasirinkus chorinį dainavimą vyksta grupinio mokymosi forma.

Dalyko mokymui grupėje skiriama po 2 savaitines valandas ir 2 savaitinės valandos skiriamos jungtiniam jaunių chorui.

18.4. chorinio dainavimo mokykloje dalyko muzikavimo mokymui grupėje skiriama po 3 savaitines valandas ir 2 savaitinės valandos skiriamos jungtiniam arba (esant didesniai dainininkų skaičiui, pvz. 35 ir daugiau) atskiros klasės jaunių chorui.

18.5. muzikavimo dalykui mokytis (išskyrus muzikavimą fortepijonu ir akordeonu) numatomos 0,5 savaitinės valandos koncertmeisteriui;

19. Muzikavimo dalyko mokinių pasiekimai

1. Muzikos atlikimo įgūdžių įvaldymas	
Nuostata – tobulinti muzikos kūrinių atlikimo gebėjimus	
Esminis gebėjimas – tobulinti atlikimo techniką atliekant vis sudėtingesnę repertuarą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Atlikti sudėtingesnius muzikinius kūrinius	1.1.1. Tikslingai vartoti ir paaiškinti muzikos kalbos priemones 1.1.2. Naudoti teisingą aplikatūrą, alteraciją, galėti paaiškinti nuorodas 1.1.3. Įvardyti kūrinio formos elementus

1.2. Tobulinti garso išgavimo įgūdžius	1.2.1. Naudoti ir gebėti paaiškinti garso išgavimo būdus 1.2.2. Naudoti ir gebėti paaiškinti muzikos instrumento ar balso galimybes formuojant kokybišką garsą
2. Muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – suprasti ir išraiškingai atlikti sudėtingesnį muzikinį tekstą	
Esminis gebėjimas – atliekant kūrinį taikyti muzikos kūrinių atskleidimo išraiškos priemonės	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Išraiškingai atlikti skirtingų žanrų kūrinius	2.1.1. Atpažinti ir nustatyti kūrinių žanrą, tinkamai jį interpretuoti 2.1.2. Apibūdinti atliekamo kūrinio formą 2.1.3. Stengtis kuo tiksliau atlikti kūrinio faktūros reikalavimus (ritmas, garsas, štrichai) 2.1.4. Apibūdinti ir perteikti atliekamų kūrinių emocijas 2.1.5. Demonstruoti kūrybiškumą, savarankišką mąstymą sprendžiant kylančius meninius uždavinius
2.2. Lavinti skaitymo iš lapo įgūdžius	2.2.1. Savarankiškai, analizuoti ir atlikti nežinomą muzikinį tekstą
2.3. Improvizuoti ir kurti muzikines kompozicijas	2.3.1. Žinoti improvizavimo ir komponavimo principus 2.3.2. Išskirti muzikos kūrimo priemones ir būdus 2.3.3. Pristatyti savo kūrybinę idėją ir jai įgyvendinti pasirinktas muzikos išraiškos priemones 2.3.4. Gebėti užrašyti ir viešai atlikti savo kūrinį
3. Muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertinėje veikloje	
Esminis gebėjimas – viešai atlikti muzikinius kūrinius klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose, konkursuose ir kt.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą programą mokyklos ar miesto (rajonu) renginiuose 3.1.2. Tinkamai elgtis scenoje 3.1.3. Žinoti konkursų, festivalių paskirtį, reikalavimus ir juos vykdyti
3.2. Vertinti savo ir kitų pasirodymus	3.2.1. Sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ar draugų atlikimą (išskiriant privalumus ir trūkumus) 3.2.2. Žinoti, stebėti ir vertinti aplinkoje vykstančius muzikinius reiškinius

20. Rekomenduojama muzikavimo dalyko turinio apimtis:

20.1. muzikos kūrinių atlikimo įgūdžių tobulinimas: pagrindiniai garso išgavimo būdai, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

20.2. muzikos kūrinių interpretavimas: sudėtingesnių muzikos kūrinių formų sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas, skaitymo iš lapo įgūdžių lavinimas, improvizacinių gebėjimų ugdymas;

20.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje: kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, kitų atlikėjų vertinimas, sceninės patirties kaupimas;

20.4. Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus:

Muzikos instrumentas	Mokymosi metai	Kūrinių skaičius per mokymosi metus					Vertinimo formos
		St. formos kūriniai	Polifoniniai kūriniai	Pjesės, dainos	Etiudai, vokalizai	Savaitinės valandos	Mokykla numato savarankiška (pvz., koncertai)
Fortepijonas	1–3	2–4	2–4	2–4	2–4	2	
	4	1–2	1–2	2–4	1–2	2	
Styginiai instrumentai	1–3	2–4	–	4–6	4–6	2	
	4	1–2	–	4–6	4–6	2	
Liaudies instrumentai	1–3	2–3	–	4–6	4–6	2	
	4	1–3	–	4–6	4–6	2	
Pučiamieji instrumentai	1–3	2–3	–	4–6	4–6	2	
	4	1–2	–	4–6	4–6	2	
Akordeonas	1–3	2–3	2–3	2–4	4–6	2	
	4	1–2	1–2	2–3	2–4	2	
Solinis dainavimas	1–4	–	0–2	2–4	2–6	2	
Chorinis dainavimas	1–4	0–2	0–3	2–6	1–4	3	

V. SOLFEDŽIO DALYKO NUOSTATOS

21. Solfedžio – programos branduolio dalykas.

22. Solfedžio dalyko paskirtis – sudaryti palankias sąlygas sistemiskai plėtoti mokinio prigimtinius bendruosius muzikinius gebėjimus, suteikti bendrųjų ir muzikinių kompetencijų.

23. Solfedžio dalyko tikslas – plėtoti bendruosius muzikinius gebėjimus: ritmo, derymės, intonavimo pojūtį, klausą, muzikinę atmintį.

24. Solfedžio dalyko uždaviniai:

24.1. tobulinti intonavimo įgūdžius, derinį pojūtį;

24.2. toliau lavinti metro bei ritmo pojūtį ir suvokimą;

24.3. turtinti muzikos sąvokų žodyną, žinoti ženklų ir simbolių reikšmes ir gebėti juos pritaikyti užrašant muzikinę tekstą ar savo sukurtą muzikos melodiją.

25. Solfedžio dalyką sudaro trys veiklos sritys:

25.1. intonavimas;

25.2. ritmavimas;

25.3. muzikos tekstų klausymasis, atpažinimas ir užrašymas.

26. Solfedžio dalyko mokymo trukmė – 4 metai.

27. Solfedžio dalyko organizavimas:

27.1. solfedžio dalyko pamokos vyksta grupinio mokymosi forma;

27.2. solfedžio dalyko mokoma po 2 valandas per savaitę;

27.3. dalyko pamokose naudojamos informacinės kompiuterinės technologijos.

28. Solfedžio dalyko mokinių pasiekimai:

1. Intonavimas	
Nuostata – siekti tikslumo intonuojant atliekama muziką	
Esminis gebėjimas – tiksliai intonuoti melodijas mažoro, minoro ir kitose diatoninėse derymėse	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas

1.1. Intonuoti intervalus bei akordus mažoro ir minoro dermėse ir nuo garso	1.1.1. Sudaryti intervalus ir akordus dermėse, žinoti jų ypatumus 1.1.2. Žinoti intervalų ir akordų sandarą 1.1.3. Žinoti raidinių akordų pavadinimų sudarymo principus
1.2. Tiksliai solfedžiuoti vienbalses ir dvibalses melodijas įvairiose dermėse	1.2.1. Žinoti dermių ypatumus ir skirtumus 1.2.2. Išlaikyti tempą
1.3. Atliekant dvibalses melodijas girdėti kitą balsą	1.3.1. Žinoti polifoninės ir homofoninės muzikos atlikimo ypatumus
2. Ritmavimas	
Nuostata – siekti ritmavimo tikslumo	
Esminis gebėjimas – atpažinti ir atlikti ritminius darinius sudėtiniuose, kintamuosiuose ir mišriuose metruose	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Tiksliai atlikti ritminius darinius sudėtiniuose, kintamuosiuose ir mišriuose metruose	2.1.1. Nustatyti ir išvardyti panaudotus metrus 2.1.2. Išlaikyti tempą 2.1.3. Žinoti pagrindines dirigavimo schemas
2.2. Sukurti ir atlikti ritmo darinius sudėtiniuose ir kintamuosiuose metruose	2.2.1. Užrašyti sukurtus ritminius darinius naudojant žinomus muzikinius ženklus 2.2.2. Paaiškinti metroritminius elementus ir natų grupavimo principus
3. Muzikos teksto atpažinimas ir užrašymas	
Nuostata – pritaikyti teorines muzikos žinias	
Esminis gebėjimas – klausia atpažinti, apibūdinti ir užrašyti skambantį muzikinį tekstą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Klausia atpažinti ir užrašyti klausomų muzikos tekstų savybes	3.1.1. Nusakyti muzikos teksto metrą, tonaciją, dermę 3.1.2. Atpažinti, įvardyti ir užrašyti intervalus, akordus, harmoninius junginius
3.2. Atpažinti ir užrašyti girdėtą arba sukurtą melodiją	3.2.1. Naudotis muzikos užrašymo ženklais ir gebėti paaiškinti jų reikšmes 3.2.2. Skirti dermės laipsnius ir apibūdinti melodinę liniją

29. Rekomenduojama solfedžio dalyko turinio apimtis:

29.1. intonavimas ir solfedžiavimas:

29.1.1. vienbalsių ir dvibalsių homofoninių arba polifoninių melodijų ir dainų solfedžiavimas;

29.1.2. trijų rūšių mažorinių ir minorinių gamų dainavimas, dermių laipsnių intonavimas;

29.1.3. natų skaitymas ir transponavimas smuiko ir bosu raktuose;

29.1.4. harmoninių ir melodinių intervalų dainavimas dermėje ir nuo garso;

29.1.5. T, S, D, D₇ akordų ir jų apvertimų, VII₇, VII₇^o, II₇, padidinto ir sumažintų

kvintakordų sudarymas ir dainavimas dermėje;

29.2. ritmavimas:

29.2.1. sudėtingesnių ritminių darinių atpažinimas, atlikimas ir dirigavimas;

29.2.2. paprasti, sudėtiniai, mišrūs ir kintamieji metrai;

29.3. muzikos tekstų atpažinimas ir užrašymas:

29.3.1. mažoras ir minoras (naturalus, harmoninis, melodinis), intervalai, akordų užrašymo būdai, pagrindinės funkcijos, T, S, D, D₇ akordai ir jų apvertimai, padidinti ir sumažinti kvintakordai, vienbalsiai, dvibalsiai ritminiai ar melodiniai sakinio ar periodo trukmės diktantai;

29.3.2. melodinių ir ritminių frazių kūrimas ir užrašymas panaudojant įprastus būdus bei informacines kompiuterines technologijas.

VI. ANSAMBLIO DALYKO NUOSTATOS

30. Ansamblis – kintamasis programos branduolio dalykas.

31. Ansamblio dalyko paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti ansamblinio muzikavimo patirtį.

32. Ansamblio dalyko tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti vokalinio arba instrumentinio muzikavimo ansamblinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, reikalingų atsiskleisti kūrybiškumui ir artistiškumui.

33. Ansamblio dalyko uždaviniai:

33.1. pažinti ansamblinių kūrinių repertuarą, ugdyti ansamblinio muzikavimo įgūdžius;

33.2. ugdyti mokinių artistišumą, kaupti sceninės kultūros patirtį;

33.3. skatinti mokinius kūrybiškai pritaikyti muzikavimo pamokose įgytas žinias ir gebėjimus.

33.4. sudaryti galimybes mokinių iniciatyvai ir aktyvumui pasirenkant ansamblio sudėtį ir repertuarą;

34. Ansamblio dalyką sudaro trys veiklos sritys:

34.1. ansambliško ugdymas;

34.2. kūrinių interpretavimas ansamblyje;

34.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

35. Ansamblio dalyko mokymosi trukmė – nuo 1 iki 4 metų.

36. Ansambliai gali būti tradicinės sudėties (sudaryti iš tos pačios rūšies instrumentų arba balsų) arba netradicinės (sudaryti iš skirtingų rūšių instrumentų arba balsų):

36.1. tradiciniai ansambliai:

36.1.1. vokaliniai ansambliai (2, 3, 4, 6, 8, 12 mokinių);

36.1.2. kameriniai ansambliai (fortepijonas ir kiti styginiai arba pučiamieji instrumentai (smuikas, violončelė, triūba ir kt. (2, 3, 4, 6 mokiniai);

36.1.3. styginių instrumentų ansambliai (smuikininkų, gitaristų ir kt.);

36.1.4. pučiamųjų instrumentų ansambliai;

36.1.5. liaudies instrumentų ansambliai (kanklininkų, birbynininkų);

36.1.6. akordeonininkų ansamblis;

36.1.7. mušamųjų instrumentų ansamblis;

36.2. netradicinės sudėties ansambliai.

37. Ansamblio dalyko organizavimas:

37.1. dalyko mokoma 2 valandas per savaitę;

37.2. dalyko mokymui numatomos koncertmeisterio valandos;

37.3. per pamokas tobulinami skaitymo iš lapo gebėjimai, ugdomas poreikis savarankiškam individualiam darbui, repetavimui grupėje, bendravimui ir bendradarbiavimui;

37.4. žadinama mokinio kūrybinė iniciatyva ir vaizduotė, plečiamas muzikinis akiratis;

37.5. atliekant kūrinius daugiausia dėmesio skiriama teksto skaitymo įgūdžiams, ritminės pulsacijos, intonavimo tikslumo lavinimui ir kūrinių interpretavimui ansamblyje.

38. Ansamblio dalyko mokinių pasiekimai:

1. Ansambliško ugdymas	
Nuostata – įgyti muzikavimo ansamblyje patirties	
Esminis gebėjimas – sukurti bendrą meninį rezultatą ansamblyje kartu su kitais atlikėjais	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Perteikti muzikos kūrinių nuotaiką	1.1.1. Apibūdinti kūrinių charakterį, dinamiką

1.2. Stilingai atlikti muzikos kūrinių	1.2.1. Apibūdinti kūrinių tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus
1.3. Derinti savo veiksmus su kitų ansamblio dalyvių veiksmis	1.3.1. Apibūdinti ir aptarti savo ir kitų atlikėjų interpretaciją
2. Kūrinių ansamblinis interpretavimas	
Nuostata – tobulinti muzikinio bendradarbiavimo gebėjimą	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti ansamblinės muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti savo partiją ansamblyje	2.1.1. Nusakyti kūrinių metra, tempą 2.1.2. Paaiškinti atlikimo štrichus
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas	2.2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus
2.3. Klausytis ir kontroliuoti savo ir kitų atlikimą	2.3.1. Girdėti kitų ansamblio dalyvių balsus ar instrumentus
3. Atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertuose (pasirodymuose) scenoje	
Esminis gebėjimas – atlikti parengtą ansamblio programą koncerte	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Scenoje atlikti ansamblio koncertinę programą	3.1.1. Tinkamai elgtis scenoje 3.1.2. Kokybiškai atlikti savo partiją
3.2. Dalyvauti muzikiniuose renginiuose	3.2.1. Gebėti pristatyti ansamblio koncertinę veiklą

39. Rekomenduojama ansamblio dalyko turinio apimtis:

39.1. ansamblio pojūčio lavinimas – sceninės patirties pradmenys, gebėjimas girdėti ir vertinti save ir kitus ansamblio dalyvius;

39.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

39.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

39.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus: 4–6 kūriniai.

VII. ANTROJO MUZIKOS INSTRUMENTO DALYKO NUOSTATOS

40. Antrasis muzikos instrumentas – kintamasis programos branduolio dalykas.

41. Antrojo muzikos instrumento dalyko paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti antrojo muzikos instrumento muzikavimo patirtį.

42. Antrojo muzikos instrumento tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti antrojo muzikos instrumento muzikavimo žinių ir įgūdžių.

43. Antrojo muzikos instrumento dalyko uždaviniai:

43.1. sudaryti galimybes muzikavimą styginiais, liaudies, pučiamaisiais, mušamaisiais instrumentais ar dainavimą pasirinkusiems mokiniams pažinti klavišinius instrumentus;

43.2. ugdyti pradinius grojimo antruoju (klavišiniu) muzikos instrumentu įgūdžius ir atskleisti jo pritaikymo galimybes;

43.3. skatinti mokinių iniciatyvą ir kūrybiškumą.

44. Antrojo muzikos instrumento dalyką sudaro trys veiklos sritys:

44.1. grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių ugdymas;

44.2. muzikos kūrinių interpretavimas;

44.3. muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

45. Antrojo muzikos instrumento dalyko mokymosi trukmė – nuo 1 iki 4 metų.

46. Antrojo muzikos instrumento dalyko organizavimas:

46.1. pagrindiniu antruoju muzikos instrumentu rekomenduojamas fortepijonas (pianinas);

46.2. mokiniams, muzikavimo dalyke pasirinkusiems chorinį dainavimą, antrasis muzikos instrumentas yra privalomas;

46.3. antrojo muzikos instrumento dalyko mokoma nuo antrų mokymo metų 1 kartą po 1 valandą per savaitę;

46.4. dalyko pamokos vyksta pavienio mokymosi forma;

47. Antrojo muzikos instrumento dalyko mokinių pasiekimai:

1. Grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių formavimas	
Nuostata – įgyti muzikavimo antruoju muzikos instrumentu patirties	
Esminis gebėjimas – atlikti nesudėtingą muzikinį kūrinį antruoju instrumentu	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įgyti grojimo antru muzikos instrumentu įgūdžius	1.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą 1.1.2. Pažinti atlikimo štrichus 1.1.3. Suvokti kūrinio tematiką
1.2. Perteikti kūrinio nuotaiką	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, emocinę būseną
2. Muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – siekti pajauti kūrinio keliamas menines emocijas	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti nesudėtingos faktūros muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus	Apibūdinti kūrinio stilių, tematiką, turinį
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas	2.2.1. Pažinti ir nusakyti dinامينius ženklus 2.2.2. Apibūdinti ir aptarti savo atliekamo kūrinio interpretaciją
3. Atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertuose pasirodymuose scenoje	
Esminis gebėjimas – koncerte pasirinktu instrumentu atlikti programą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles
3.2. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose	3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste
3.3. Pritaikyti grojimo antruoju instrumentu įgūdžius kitose srityse	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda grojimas antruoju instrumentu

48. Rekomenduojama antrojo muzikos instrumento dalyko turinio apimtis:

48.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

48.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

48.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

48.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus: 4–6 skirtingo charakterio kūriniai.

VIII. CHORO DALYKO NUOSTATOS

49. Choras – kintamasis programos branduolio dalykas.

50. Choro dalyko paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir užtikrinti visapusišką muzikinį ugdymą bei suteikti vokalinio muzikavimo patirtį.

51. Choro dalyko tikslas – tobulinti vokalius gebėjimus ir padėti mokiniams įgyti chorinio dainavimo žinių ir įgūdžių.

52. Choro dalyko uždaviniai:

53.1. sudaryti galimybes instrumentinį muzikavimą pasirinkusiems mokiniams lavinti vokalinio muzikavimo gebėjimus;

53.2. pažinti chorinių kūrinių repertuarą ir formuoti chorinio dainavimo įgūdžius;

53.3. ugdyti artistiškumą ir ansamblio pojūtį, kaupti sceninės kultūros patirtį;
53.4. skatinti kūrybiškai pritaikyti kitų dalykų pamokose įgytas žinias ir gebėjimus.

54. Choro dalyką sudaro trys veiklos sritys:

54.1. dainavimo technikos lavinimas;

54.2. chorinių kūrinių interpretavimas;

54.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

55. Choro dalyko mokymosi trukmė – nuo 1 iki 4 metų.

56. Choro dalyko organizavimas:

56.1. dalyko mokoma 1 kartą per savaitę;

56.2. dalyko pamokos vyksta grupinio mokymosi forma;

56.3. dalyko mokymui skiriamos koncertmeisterio valandos;

56.4. parenkant repertuarą rekomenduojama atsižvelgti į mokinių amžiaus tarpsnio ir balso ypatumus;

56.5. plėtojami sceninės kultūros, meninio interpretavimo, kūrybiškumo įgūdžiai aktyviai dalyvaujant muzikinėje veikloje.

57. Choro dalyko mokinių pasiekimai:

1. Chorinio dainavimo įgūdžių ugdymas	
Nuostata – įgyti vokalinio muzikavimo patirties	
Esminis gebėjimas – atlikti jaunių choro repertuaro kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Formuoti taisyklingą kvėpavimą ir tobulinti vokalius įgūdžius	1.1.1. Pademonstruoti taisyklingo kvėpavimo ir garso formavimo ypatumus ir garso išgavimo būdus
1.2. Dainuojant taisyklingai atlikti muzikos kalbos elementus	1.2.1. Pažinti ir nusakyti muzikos kalbos elementus ir išraiškos priemones
2. Chorinių kūrinių interpretavimas	
Nuostata – atskleisti chorinio kūrinių interpretaciją sumanytą	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti jaunių choro repertuaro kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Stilingai atlikti chorinės muzikos kūrinių	2.1.1. Apibūdinti kūrinių tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus
2.2. Perteikti muzikos kūrinių charakterį	2.2.1. Apibūdinti kūrinių nuotaiką, dinamiką
3. Atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertinėje veikloje	
Esminis gebėjimas – paruošti koncertinę programą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles
3.2. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose	3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste 3.2.2. Žinoti sceninės kultūros reikalavimus
3.3. Pritaikyti dainavimo įgūdžius kitose srityse	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda dainavimas

58. Rekomenduojama choro dalyko turinio apimtis

58.1. chorinio dainavimo įgūdžių formavimas – dainavimo technikos lavinimo pratybos

58.2. chorinių kūrinių interpretavimas – nesudėtingų chorinių kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

58.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – chorinių kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

58.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus: 4–8 skirtingo charakterio kūriniai.

IX. MUZIKOS ISTORIJOS DALYKO NUOSTATOS

59. Muzikos istorija – programos branduolio dalykas.

60. Muzikos istorijos dalyko paskirtis suteikti bendrųjų ir muzikinių kompetencijų.

61. Muzikos istorijos dalyko tikslas pažinti muzikinės kultūros ištakas ir raidą, stilistines ypatybes, žanrus, muzikos ir kitų menų sąveiką, kultūros epochas.
62. Muzikos istorijos dalyko uždaviniai:
- 62.1. formuoti muzikos kūrinių klausymo, apibūdinimo ir vertinimo gebėjimus;
- 62.2. supažindinti su lietuvių muzikinės kultūros ištakomis ir raida;
- 62.3. supažindinti su Vakarų Europos muzikos stilistinėmis epochomis, žymiausiai kompozitoriais ir jų kūriniais;
- 62.4. supažindinti su kitų pasaulio šalių muzikine kultūra;
- 62.5. įgytas žinias pritaikyti muzikiniuose ir kultūriniuose renginiuose, projektuose.
63. Muzikos istorijos dalyką sudaro dvi veiklos sritys:
- 63.1. muzikos kūrinių klausymasis ir apibūdinimas;
- 63.2. muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas.
64. Muzikos istorijos dalyko mokymo trukmė – 4 metai.
65. Muzikos istorijos dalyko organizavimas:
- 65.1. Muzikos istorijos dalyko pamokos vyksta grupinio mokymosi forma;
- 65.2. Muzikos istorijos dalyko mokoma po 1 valandą per savaitę;
- 65.3. dalyko pamokose lavinama muzikinė atmintis, muzikinė klausia, turtinamas muzikos kalbos žodynas;
- 65.4. dalyko pamokose naudojamos informacinės technologijos;
66. Muzikos istorijos dalyko mokinių pasiekimai:

1. Muzikos kūrinių klausymasis ir apibūdinimas	
Nuostata – suprasti ir domėtis muzikinės kultūros ištakomis, raida ir tradicijomis	
Esminis gebėjimas – remiantis sukaupta muzikos istorijos ir kitų mokomųjų dalykų patirtimi atpažinti vokalinius ir instrumentinius tembrus, muzikos kūrinius, juos apibūdinti	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įsiminti ir atpažinti muzikos kūrinius	1.1.1. Nustatyti, kuriai stilistinei epochai priskirtinas klausomas muzikos kūrinys 1.1.2. Atpažinti klausomų muzikos kūrinių vokalinius ir instrumentinius tembrus, ansamblių ir orkestrų sudėtis
1.2. Apibūdinti klausomus muzikos kūrinius	1.2.1. Tikslingai ir taisyklingai vartoti specifinius terminus ir apibūdinimus 1.2.2. Žinoti nurodytos epochos vokalinės ir instrumentinės muzikos žanrus bei formas 1.2.3. Paaiškinti įvairių solinių, kamerinių ir orkestrinių kūrinių skirtumus
1.3. Atpažinti ir apibūdinti instrumentinės muzikos kūrinio formą	1.3.1. Paaiškinti muzikos formų struktūrinius elementus 1.3.2. Nurodyti periodo, variacijų, rondo, sonatos ir fugos ir kitų muzikos formų savybes
2. Muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas	
Nuostata – domėtis savo aplinkos muzikiniais ir kultūriniais reiškiniais, lankytis koncertuose, kituose muzikiniuose ir kultūriniuose renginiuose	
Esminis gebėjimas – apibūdinti muzikos kontekstą, stebėti ir vertinti savo aplinkos muzikinius reiškinis, aktyviai juose dalyvauti	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Dalyvauti ir vertinti koncertus ir kitus muzikinius, kultūrinius renginius ir	2.1.1. Apibūdinti išgirstų muzikos kūrinių kultūrinį ir meninį kontekstą

reiškinius	2.1.2. Nurodyti Lietuvos ir pasaulio žymiausius vokalinės ir instrumentinės muzikos solistus, kamerinius ansamblius, orkestrus, chorus, dirigentus, koncertines sales
2.2. Aktyviai dalyvauti kultūrinėje veikloje, meniniuose projektuose	2.2.1. Apibūdinti meninės veiklos formas ir jų reikšmę savo aplinkos socialiniam kultūriniam gyvenimui 2.2.2. Parengti ir pristatyti kūrybinius projektus (pvz., rašinius apie išklaulytus koncertus, pristatymus, interviu su atlikėjais ir pan.)

67.Rekomenduojama muzikos istorijos dalyko turinio apimtis:

67.1. Lietuvių, Vakarų Europos ir kitų pasaulio šalių muzikos kūrinių klausymasis ir apibūdinimas;

67.2. Lietuvių, Vakarų Europos ir kitų pasaulio šalių muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas.

IX. PROGRAMOS DERMĖ SU KITOMIS MUZIKINIO UGDYMO PROGRAMOMIS

68. Siekiant užtikrinti muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo dermę su kitomis formaliojo švietimo muzikos krypties programomis, programos trukmė, dalyvių amžius, rengimo principai ir uždaviniai, struktūra, mokymosi formos, muzikos instrumentų sąrašas, branduolio dalykų uždaviniai, veiklos sritys, mokinių pasiekimai siejami su:

68.1. specializuoto ugdymo krypties pradinio ugdymo kartu su muzikos ugdymu programos muzikos ugdymo dalimi;

68.2. profesinės linkmės muzikinio ugdymo modulių;

68.3. pagrindinio ugdymo muzikos dalyko programa.
